

поръчителство се задължила да заплати на дружеството поръчител възнаграждение в общ размер на 2769,84 лв., платимо месечно в размер на 115,41 лв., като добавък към падежната вноска по кредита. Поддържа, че договорът за поръчителство се сключвал между поръчителя и кредитора, а длъжникът бил трето за това правоотношение лице, следователно договор за поръчителство, сключен между длъжника и поръчителя бил лишен от основание. На следващо място твърди, че договорката за заплащане на възнаграждение от длъжника на поръчител била в противоречие с добрите нрави поради нееквивалентност на престациите, тъй като длъжникът по този договор не получавал нищо насреща. Поддържа, че тази договорка се намирала в противоречие и с целите на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК, тъй като кредитодателят бил задължен преди сключване на договора да направи оценка на кредитоспособността на потребителя, а не да кредитира по безотговорен начин и да прехвърля риска от неизпълнение на своите задължения за предварителна оценка на платежоспособността върху длъжника чрез увеличаване размера на задължението му.

Ответникът „Кредисимо“ ЕАД оспорва предявения иск. Сочи, че между страните действително е сключен процесният договор за кредит, като ищцата е имала възможност да избере сключването на договора при други условия – необезпечен кредит или да предостави на кредитодателя банкова гаранция, като разликата била единствено в срока за разглеждане на документите, но не и в условията, при които заемът се предоставя. Поддържа, че изборът на ищцата да сключи договор за кредит, обезпечен с поръчителство, бил изричен, самостоятелен и доброволен, след като ѝ била предоставена ясна, разбираема и фактически точна информация с цел вземане на самостоятелно и информирано решение. Твърди, че между дружествата ответници бил сключен отделен договор за поръчителство, по силата на който „Ай Тръст“ ЕООД се задължило солидарно да отговаря наред с ищцата за изпълнение на задълженията ѝ по договора за кредит. На следващо място сочи, че възнаграждението на поръчителя можело да бъде заплащано както по сметка на „Ай Тръст“ ЕООД, така и по сметка на „Кредисимо“ ЕАД, в който случай последният само администрирал, приемал плащането, чийто титуляр бил „Ай Тръст“ ЕООД по силата на отделното правоотношение, възникнало от договора между това дружество и ищцата. Обединеният погасителен план, предоставен на ищцата, бил, според този ответник, с цел улеснение на ищцата, като изрично били разграничени задълженията ѝ към двете дружества. Акцентира, че направените от ищцата плащания по договорите признавали валидността на същите, съответно и на поетите с тях задължения. Оспорва възнаграждението на поръчителя да съставлява разход по кредита, който е следвало да се включи при определяне размера на ГПР, тъй като услугата е предоставяна от „Ай Тръст“ ЕООД, а цената ѝ не представлява разход, пряко или косвено свързан със сключването на договора за кредит, като подчертава, че титулярите на вземанията били различни, а кредитодателят не би могъл да знае за уговорките, постигнати между ищцата и другия ответник, тъй като договорът за кредит бил сключен по-рано, а ищцата имала право на отказ от същия, което не упражнила. Поддържа, че клаузата за сключване на договора за предоставяне на поръчителство следва да бъде квалифицирана като индивидуално уговорена, както и че в тежест на ищцата е да вземе отговорно решение за сключване на договор за кредит, съответно с оглед възможностите си да се задължи или не по същия. Сочи, че сключеният между ищцата и другия ответник договор не бил такъв за поръчителство по чл. 138 ЗЗД, а представлявал договор за поръчка по см. на чл. 280 ЗЗД.

Ответникът „Ай Тръст“ ЕООД оспорва основателността на предявените иски. Заявява, че действително между дружеството и ищцата е сключен договор за предоставяне на поръчителство, по силата на който на последната се предоставяли определени услуги /обезпечаване на задълженията ѝ по договора за кредит, сключен с другия ответник/ срещу месечно възнаграждение, дължимо от нейна страна. Сочи, че при отказ на ищцата от договора за кредит или при предсрочно погасяване на същия от нейна страна, възнаграждение към „Ай Тръст“ ЕООД не било дължимо за периода, за който дружеството не ѝ предоставя услугите си. Счита за неоснователно възражението на ищцата, че възнаграждението, дължимо на дружеството, следвало да се включва като компонента и да участва при определяне размера на ГПР по договора за кредит по изложените в отговора подробни съображения. Твърди, че сключеният между страните договор има характеристиките на договор за поръчка по см. на чл. 280 ЗЗД, като в изпълнение на същия дружеството е сключило с другия ответник договор за поръчителство, по силата на който се е задължило да отговаря наред и солидарно с кредитополучателя за нейните задължения по договора за кредит, а възнаграждението за предоставяните услуги се дължало по арг. от чл. 286 ЗЗД, тъй като такава било уговорено между страните, а клаузата била действителна, индивидуално договорена, не противоречала нито на закона, нито на добрите нрави.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По главния иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД, съдът намира следното:

По иска с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже, че договор за кредит № 1088682/05.06.2018 г. е нищожен, тъй като противоречи на императивни изисквания на закона, включително, че оспорените клаузи на договора са неравноправни клаузи, което води до нищожност на целия договор за кредит.

В тежест на ответника е да докаже, че оспорените клаузи на договора са действителни, включително са договорени индивидуално.

Не е спорно между страните, а и от представените по делото договор за потребителски кредит № 1088682/05.06.2018 г. и приложение № 1 към него се установява, че на посочената дата е сключен договор за потребителски кредит, по силата на който ответникът „Кредисимо“ ЕАД се е задължил да предостави на ищеца кредит в размер на 2500 лв. срещу насрещно задължение на кредитополучателя да върне заетата сума до 31.05.2020 г. Уговорено е сумата да се изплаща на месечни вноски, дължими на 31-во число на съответния месец, като кредитополучателят дължи и годишен лихвен процент равен на 21,24 %, при годишен процент на разходите от 50 %. Договорът е обезпечен с поръчителството на другия ответник „Ай тръст“ ЕООД.

При извършване преценка досежно действителността на договора за кредит съдът не е обвързан от посочените от ищеца основания, доколкото нормите, уреждащи нищожността са от императивен характер и за тях съдът следи служебно. Ето защо, следва да се извърши цялостна проверка за наличие на основания за недействителност на сключения договор, която проверка се обхваща от пределите на чл. 22 ЗПК. Съгласно посочената разпоредба когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 – 9 ЗПК, договорът за потребителски кредит е недействителен.

Видно от писменото доказателства Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити кредиторът е предоставил преддоговорна информация, в която са посочени основните параметри и условия по кредита, включително разходите по кредита. В следствие договорът е сключен отдалечено при условията на ЗПФУР, поради което съдът намира, че е изпълнена изискуема форма за траен носител по смисъла на чл. 10, ал. 1 ЗПК.

Сключеният договор съдържа посочване на общия размер на кредита (т. 3 от Приложение № 1 към договора), фиксиран лихвен процент (т. 7 от Приложение № 1 към договора), годишния процент на разходите и методиката за изчисляването му (т. 8 от Приложение № 1 към договора и т. 11 към раздел 7 от общите условия), погасителен план и условията на плащане, вкл. условията за предсрочно погасяване на задълженията (т. 10 от Приложение № 1 към договора и т. 4.3. от раздел 8 от общите условия), регламентирано право на отказ от договора (чл. 8 от договора и т.4.2. към раздел 8 от общите условия).

Относно наведеното твърдение от ищцата, че действителният ГПР е различен от уговорения в договора, съдът намира следното: съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК договорът за потребителски кредит следва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

В чл. 4 от договора е посочено, че усвояването на сумата, предмет на кредита, е обусловено от предоставяне на поръчителство от одобрено от „Кредисимо“ ЕАД юридическо лице, вследствие на което между ищцата и „Ай Тръст“ ЕООД е сключен договор за предоставяне на поръчителство срещу уговорено възнаграждение. В изпълнение на договора за предоставяне на поръчителство е сключен договор между „Ай Тръст“ ЕООД и „Кредисимо“ ЕАД, по силата на който първото дружество се е съгласило да обезпечи задълженията на ищцата. Това мотивирало кредитора („Кредисимо“ ЕАД) да включи в изготвения погасителен план към определената погасителна вноска и възнаграждението за предоставеното поръчителство. При служебно извършена справка в Търговския регистър по партида на кредитора и поръчителя се установява, че същите са свързани дружества (едноличен собственик на капитала на „Ай тръст“ ЕООД е именно „Кредисимо“ ЕАД), което е индиция за знание у кредитора за наличието на допълнителни такси по договора под формата на уговорено възмездно поръчителство още към момента на сключването му. Ето защо, съдът намира, че компонентът „вноска гарант“ от последващия погасителен план (л. 100-101 по делото) следва да се включи към ГПР по кредита, тъй като се обхваща от легално дадената дефиниция в пар. 1, т. 1 ДР ЗПК за общ разход, съгласно която "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, **включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит**, и по-специално застрахователните премии в случаите,

когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Несъмнено заплащането от ищцата на възнаграждение за поемане на поръчителство от свързаното с кредитора дружество представлява допълнителна услуга, която произтича от договора за кредит и която е задължително условие за усвояване на кредита.

Поради гореизложеното, съдът приема за установено, че на кредитора е било известно задължението на ищцата да заплаща услугата по предоставеното поръчителство, тъй като както се посочи това е определено като условие за отпускане и усвояване на кредита. Още повече това задължение на ищцата е било включено и в погасителния план по основния договор за кредит като отделен компонент „вноска гарант“, съответно е включено в общия размер на погасителната вноска, поради което е следвало кредиторът да включи и този разход в определения ГПР. Доколкото в процесния случай в уговорения ГПР не са включени всички действителни разходи, то съдът намира, че е налице противоречие с императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, чието заключение съдът кредитира изцяло като компетентно и обосновано изготвено, се установява, че в ГПР е включена възнаградителната лихва за кредитодателя, чийто размер възлиза на 590,21 лв., което е изчислено на ГПР 23,60 %. В открито съдебно заседание вещото лице посочва, че не е разписан начинът на определяне на ГПР и съответно не е достигнал до посочения в договора ГПР в размер на 50 %. Тъй като в последващия погасителния план, изпратен по имейл на ищцата и представен по делото от ответника, е посочен като компонент на погасителната вноска „вноска гарант“ на вещото лице е възложено да определи действителния ГПР като прибави и месечното плащане за „вноска гарант“. В приетото заключение е посочено, че при добавяне в ГПР на „вноска гарант“, същото би възлизло на 134,40 %. Съдът намира, че така посоченият ГПР надвишава императивната забрана на чл. 19, ал. 4 ЗПК, съгласно която ГРП не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва, което пък е мотивирало кредитора да прикрие реалния процент на разходите като не включи разхода „вноска гарант“ в ГПР.

По изложените съображения съдът намира, че предявеният иск е основателен, като следва да се прогласи недействителността на сключения договор за потребителски кредит № 1088682/05.06.2018 като противоречащ на чл. 22 вр. с чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

С оглед уважаването на главния иск, съдът намира, че не се е сбъднало процесуалното условие за разглеждане на иска, предявен в условията на евентуалност, поради което не дължи произнасяне по него.

По разноските:

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищца се дължат разноски за адвокат. Съгласно представен по делото договор за правна помощ, сключен между ищцата и адв. Филипова, се установява, че е оказана безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал. 2, т. 2 ЗА. В тази хипотеза, съдът като съобрази фактическата и правна сложност на делото и определените размери в Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, определя като справедливо и обосновано възнаграждение на адв. Десислава Филипова сумата в размер на 405 лв.

Тъй като ищцата по делото е била освободена от заплащането на държавна такса и разноски, то на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът по главния иск следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС сумата в общ размер на 380 лв., представляваща 50 лв. държавна такса и 330 лв. депозит за съдебно-счетоводна експертиза, който е платен от бюджета на съда.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН на основание чл.26, ал.1, пр. 1 ЗЗД по иска на ~~Росица Христова Стоилова~~, ЕГН ~~7405066899~~ срещу „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437 като противоречащ на чл. 22 във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК Договор за кредит № 1088682/05.06.2018 г., сключен между Росица Христова Стоилова, ЕГН 7405066899 и „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437 да заплати на адв. Десислава Любенова Филипова, вписана в САК с личен № 1200388410 сумата от 405 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал. 2, т. 2 ЗА.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437 да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК по банкова сметка на СРС държавна такса в размер на 380 лв.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

○